

IEDEREEN VREDESAMBASSADEUR



**WEST
VREDES HOEK**

west-vlaanderen
de gedreven provincie





SIEBE JONCKHEERE VEURNE

Het laatste wat je verwacht van een jonge kerel uit Beauvoorde is een babbel in het Arabisch. Siebe Jonckheere (23) opent er deuren mee. Hij studeerde Arabistiek en Islamkunde in Leuven en geeft een vergeten groep vluchtelingen een stem: zij die om hun geaardheid alles moesten achterlaten. Vaak voelen zij zich in 'het vrije Europa' evenzeer gevangen. 'Asielzoekers die homo zijn, kunnen op weinig begrip rekenen,' vindt Siebe. 'Er is ook weinig over bekend. Dat wil ik veranderen, de geesten verbreden.'



Met onrecht neemt Siebe geen vrede. Niet met armoede, noch met de verdrukking van LGBT (*Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender*). Tijdens zijn opleiding tot Bachelor in de Arabistiek en Islamkunde verbleef hij een tijdlang in Liba-

non en Egypte om een thesis te schrijven over LGBT en hun rechten na de burgeroorlog. Intussen heeft Siebe aan de KU Leuven ook een masterdiploma in de Sociale en Culturele Antropologie gehaald en verbreedt hij zijn inzet.

One Campaign tegen armoede

Na zijn eerste diploma vroeg Siebe Jonckheere zich af wat hij met zijn engagement kon aanvangen. Zoals het een vredesambassadeur betaamt wil hij van deze wereld een betere plek maken, in een sfeer van respect en openheid. Hij sloot zich aan bij The One Campaign, een organisatie die ijvert tegen extreme armoede (www.one.org/nl). Als een van de jongerenambassadeurs ging hij pleiten bij EU-parlementsleden en -stafmedewerkers voor een sterker Europees beleid rond ontwikkelingssamenwerking.

'Ik heb het budget voor arme landen wel zien groeien,' geeft Siebe toe, 'maar er schort nog veel aan de manier van samenwerken. De hulp verloopt nog te veel top-down in plaats van op gelijke voet. We zien gelukkig wel dat er bijvoorbeeld met Congo meer wordt gepraat, delegaties gaan en komen. Toch moet er meer met kleinere, lokale en onafhankelijke NGO's samengewerkt worden om op het terrein concreet

'LGBT & asielzoeker is lastige combi'

iets te verbeteren. Bovendien mag ontwikkelingssamenwerking – met de klemtoon op sámen – ook wat breder. Door ons koloniale verleden ligt de focus op Afrika. Dat is op zich niet verkeerd. Het continent heeft een enorm potentieel en benut dat meer dan we denken, maar we moeten Afrikanen dringend als evenwaardig benaderen. De oude koloniale structuren verhinderen dat vaak.'

Zou politiek dan iets voor Siebe zijn?

'Zeker niet,' klinkt het. 'Ik heb de Vlaamse EU-parlementariërs van dichtbij gezien in de kiescampagne van 2019. Nee, geef mij maar studie- en veldwerk met concrete projecten, ter plekke. Die twee jaar lobbywerk voor The One Campaign waren leerrijk, maar ik was, zoals de politici, te veel in een steriele bubbel bezig, ver van de realiteit van armoede en internationale samenwerking.'

Libanon werd België

Toen Siebe aan zijn masterjaren Antropologie in Leuven begon, hield hij vooral het Midden-Oosten voor ogen. 'Ik had een aardig mondje Arabisch geleerd, als Bachelor, had mij in de cultuur verdiept en leerde ook alle facetten van de islam kennen,' legt hij uit. 'Dat je de taal kent, verrast altijd. Het ijs was meteen gebroken, waar ik ook kwam in het Midden-Oosten. Heerlijk, hoe ze je dan ontvangen en als een gelijke zien. Dus dacht ik: die masterstudie Antropologie ga ik combineren met de Arabische wereld. Maar steeds meer voel ik me nu aange trokken tot Afrika. De ideale combinatie van beide werelden is Egypte: de mix van Afrikaanse en Arabische culturen.'

Ook voor zijn eindschrijving als masterstudent richtte Siebe zich op de LGBT-problemen. Het was aanvankelijk de bedoeling om opnieuw en uitgebreider de situatie van Libanese homo's te analyseren, maar de coronapandemie stak daar een stokje voor. Geen reizen...

'Dan maak je van een nood een deugd,' aldus Siebe. 'Vrij snel kwam ik tot het besluit dat asielzoekers die door hun seksuele geaardheid gevlucht zijn, in ons land dezelfde problemen ondervinden. Mijn studiegebied Libanon werd dus België, vooral Brussel.'

Bewijs dat je homo bent!

Siebe distilleerde uit verschillende onderzoeken dat zo'n 5% van de asielaanvragen te maken heeft met bedreigingen wegens geaardheid of identiteit. Hij probeert het verhaal achter dat cijfer te vertellen.

'Homo's, en breder alle LGBT, stoten in België op onbegrip en wantrouwen in hun asielprocedure. Vooreerst, hoe bewijs je dat je homo bent?' vertelt Siebe. 'Je kunt evengoed vragen: bewijs dat je hetero bent! Of dan vraagt men in Brussel: dus, je kent toch die of die vzw die homo's helpt? Tja... hoe moet zo'n nieuwkomer dat weten?'

Siebe heeft voor zijn thesis een tiental gevallen van erg nabij bestudeerd. Buitenlanders met een verblijfsvergunning, die hij intussen echt goed kent.

'Kom je als homo uit Irak, dan kan je dossier snel vastlopen. Je zit in het hokje van de Arabier of de moslim. Een Georgiër echter wordt vlugger als een "witte" of een gelijke behandeld. Wie

niet wordt geloofd, verdenkt men er gauw van dat hij enkel een betere job zoekt in ons land,' weet Siebe.

Wat wil hij dan met zijn onderzoek bereiken?

'Zo'n studie is heel academisch, maar ik wil die resultaten verwerken in iets leesbaars,' hoopt Siebe. 'Dan kunnen ngo's en vzw's die rond LGBT werken daarmee aan de slag. Hopelijk bereik ik dan ook lokale en nationale politici en beleidsmakers.'

Hamed uit Gaza

Siebe Jonckheere verdient de eretitel van Vredesambassadeur voor Veurne omdat hij voor meer openheid en verdraagzaamheid ijvert.

'Wij denken snel in clichés over andere culturen. Wat we niet goed kennen, maakt ons ook wantrouwig, of helaas ook vaak afkerig,' stelt hij.

Als concreet voorbeeld vertelt hij over Hamed*, een Palestijnse dertiger uit Gaza, die al anderhalf jaar op asiel wacht in een West-Vlaams opvangcentrum. Hij leert intussen Nederlands. Gaza op zich volstaat blijkbaar niet voor zijn asiel. Hamed is moslim en homo. Die combinatie maakt zijn dossier helaas minder geloofwaardig.

'Wij hebben een vertekend beeld van de moslims,' legt Siebe uit. 'De islam veroordeelt homo's helemaal niet. Wel zijn er buitenlandse regimes die de koran zo interpreteren en misbruiken.'

Hamed heeft een donkere huid en draagt een baard. Helemaal het cliché van de moslim in Westerse ogen.

'Dat noemen vluchtelingen vaak hun nieuwe gevangenis,' legt Siebe uit. 'In mijn ontelbare gesprekken bespeur ik dezelfde rode draad. Mensen lopen weg van mannen zoals Hamed, door hun uiterlijk. Je vraagt je dan af: wanneer kun je ooit echt Belg of Vlaming worden? Wij moeten die angst voor het anders-zijn leren afleggen. Openheid, luisteren, verdraagzaamheid kunnen de afstand verkleinen. Extremisme en polarisatie creëren meer afstand, meer problemen. Problemen... dat wil toch niemand?'

Nooit meer Oorlog?

Siebe Jonckheere houdt van Beauvoorde, Veurne, West-Vlaanderen. Zijn professionele toekomst ligt misschien elders, maar de band zal blijven.

'Oorlog en vrede zitten sinds WO I aan deze streek vast. Wanneer ik op de trein naar Leuven zit, kom ik voorbij de IJzertoren,' mijmert Siebe. 'Het is een zinvol monument, een mooi symbool. Maar wat betekent de slogan Nooit Meer Oorlog op de muren, wanneer je weet dat Belgische wapens via de Vlaamse havens de wereld rond gaan? Naar conflictgebieden! Wat betekenen die woorden als de Vlaamse overheid via *Flanders Investment & Trade* mee investeert in Israëlische bedrijven op de Westelijke Jordaanoever, in bezet Palestijns gebied? Is de politiek echt met vrede begaan?' vraagt Siebe zich af.

Vrede is een werkwoord. Niet alleen voor hem. Iedereen is vredesambassadeur.

* Hamed is een willekeurige naam

Iedereen vredesambassadeur

BIJDRAGEN AAN EEN
GEWELDLOZE MAATSCHAPPIJ

EEN (KERN)WAPENVRIJE WESTHOEK

AANDACHT VOOR EVENWICHT
TUSSEN MENS EN PLANEET

EEN GASTVRIJE WESTHOEK

Iedereen VREDESAMBASSADEUR

